

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.07.2004
11.06.2005

Keskmise päevasissetuleku arvutamise, keskmisest päevasissetulekust mahaarvamiste tegemise, elatustaseme väljaselgitamise ning keskmise päevasissetuleku arvutamiseks ja elatustaseme väljaselgitamiseks vajalike andmete väljanõudmise, esitamise ja vormistamise kord

Vastu võetud 13.08.2002 nr 264

[RT I 2002, 72, 432](#)

jõustumine 01.09.2002

Muudetud järgmiste määrustega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

18.06.2004 nr 225 ([RT I 2004, 51, 359](#)) 1.07.2004

Määrus kehtestatakse «[Karistusseadustiku rakendamise seaduse](#)» (RT I 2002, 56, 350; RT III 2003, 10, 95; RT I 2003, 26, 156) § 32 lõike 2 alusel kooskõlas «[Karistusseadustiku](#)» (RT I 2001, 61, 364; 2002, 44, 284; 56, 350; 64, 390; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40; 46, 329) § 44 lõigetega 2–4.

[[RT I 2004, 51, 359](#)– jõust. 1.07.2004]

1. peatükk

AASTANETOSISSETULEKU LEIDMINE

§1. Aastanetosissetulek

Aastanetosissetulek leitakse, lähtudes kahtlustatava või süüdistatava (edaspidi *süüdistatav*) maksustatavast tulust «[Tulumaksuseaduse](#)» (RT I 1999, 101, 903; 2001, 11, 49; 16, 69; 50, 283; 59, 359; 79, 480; 91, 544; 2002, 23, 131; 41, 253; 44, 284; 47, 297) § 12 tähenduses, millest on maha arvatud tulumaks.

§2. Aastanetosissetuleku leidmine süüdistatava tuludeklaratsioonis esitatud andmete põhjal

(1) Aastanetosissetulek leitakse süüdistatava tuludeklaratsioonis esitatud andmete põhjal tema suhtes kriminaalmenetluse alustamise aastale eelnenud aasta kohta, kui need andmed on Maksu- ja Tolliametist kättesaadavad.

(2) Kui andmed süüdistatava tulu kohta lõikes 1 nimetatud aastal ei ole Maksu- ja Tolliametist kättesaadavad, võetakse aastanetosissetuleku leidmisel aluseks Maksu- ja Tolliameti andmed sellele aastale eelnenud aasta tuludeklaratsiooni kohta.

[[RT I 2004, 51, 359](#)– jõust. 1.07.2004]

§3. Aastanetosissetuleku leidmine abikaasade poolt ühiselt esitatud tuludeklaratsiooni põhjal

Kui aastanetosissetulek leitakse tuludeklaratsiooni põhjal, mille süüdistatav on esitanud abikaasaga ühiselt, toimitakse järgmiselt:

- 1) lähtutakse tulust, mis süüdistataval oleks olnud, kui ta oleks esitanud tuludeklaratsiooni üksinda;
- 2) süüdistatava deklareeritud tulu arvutatakse ümber, võttes arvesse üksnes need tulud ja mahaarvamised, mis on seotud süüdistatavaga, jättes abikaasa tulud ja mahaarvamised arvesse võtmata, ning leitakse tulumaksusumma, mille süüdistatav oleks pidanud tulult tasuma. Arvutatud tulumaksusumma lahutatakse kogutulust ning saadakse süüdistatava tulumaksuperioodi netotulu.

§4. Aastanetosissetuleku leidmine väljamaksete põhjal

(1) Kui andmed süüdistatava tulu kohta § 2 lõigetes 1 ja 2 nimetatud aastate kohta ei ole Maksu- ja Tolliametist süüdistatava tuludeklaratsiooni põhjal kättesaadavad, leitakse aastanetosissetulek süüdistatavale tehtud tulumaksuga maksustatavate väljamaksete põhjal kriminaalmenetluse alustamise aastale eelnenud aastal.

(2) Lõikes 1 nimetatud väljamaksed tuvastatakse:

- 1) Maksu- ja Tolliameti andmete alusel või
- 2) kui Maksu- ja Tolliametis puuduvad andmed väljamaksete kohta, siis süüdistatavale väljamakseid teinud tööandja, muu isiku või asutuse andmete alusel.

(3) Kui aastanetosissetuleku arvutamiseks on andmeid saadud mitmelt asutuselt või isikult, arvutakse aastanetosissetulek nende summa järgi.

[RT I 2004, 51, 359– jõust. 1.07.2004]

§5. Mitteresidendi aastanetosissetuleku leidmine

Kui süüdistatav ei olnud kriminaalmenetluse alustamise aastale eelnenud aastal Eesti resident «Tulumaksuseaduse» § 5 lõike 1 tähenduses, leitakse aastanetosissetulek sellele aastale eelnenud aasta andmete põhjal. Kui süüdistatav ei olnud ka siis Eesti resident, leitakse tema aastanetosissetulek elatustaseme põhjal vastavalt §-le 6.

2. peatükk ELATUSTASEME VÄLJASELGITAMINE

§6. Elatustaset iseloomustavate andmete väljaselgitamine

(1) Kui süüdistatava aastanetosissetuleku kohta saadud andmed ei ole usaldusväärsed või on ebapiisavad ja ilmselt ei vasta tema tegelikule sissetulekule, selgitatakse välja süüdistatava elatustaset iseloomustavad andmed.

(2) Elatustaset iseloomustavate andmete väljaselgitamisel lähtutakse kriminaalmenetluses tuvastatud asjaoludest või kogutakse täiendavalt tõendeid, mis iseloomustavad süüdistatava elatustaset.

3. peatükk KESKMISE PÄEVASISSETULEKU ARVUTAMINE

§7. Arvutamise kord

(1) Keskmise päevasissetulek arvutatakse välja alati, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse kuriteos.

(2) Päevasissetulek on üks neljasajandik süüdistatava aastanetosissetulekust.

(3) Lõikes 2 ettenähtud korras arvutatud päevasissetulekut vähendatakse:

- 1) 10 protsendi võrra süüdistatava iga alaealise ülalpeetava kohta, kuid kokku mitte rohkem kui 30 protsenti;
- 2) kuni 20 protsendi võrra, kui süüdistatav tõendab, et tal on võlad, mis oluliselt vähendavad tema maksevõimet;
- 3) 50 krooni võrra elamiseks hädavajalike kulude katmiseks.

(4) Keskmise päevasissetulek on pärast lõigetes 2 ja 3 ettenähtud arvutusi saadud summa kroonides, murdosa arvestamata.

4. peatükk MENETLUS

§8. Uurija toimingud

- (1) Keskmise päevasissetuleku arvutamiseks vajalikud andmed nõuab uurija välja:
1) paragrahvides 2 ja 3 ning § 4 lõike 2 punktis 1 ettenähtud juhul Maksu- ja Tolliametilt;
2) paragrahvi 4 lõike 2 punktis 2 ettenähtud juhul tööandjalt, muult asutuselt või isikult, kellelt süüdistatav on saanud tulumaksuga maksustatavat tulu.
- (2) Kui andmed süüdistatava aastanetosissetuleku kohta ei ole kättesaadavad, toimib uurija § 6 kohaselt.
- (3) Keskmise päevasissetuleku arvutamise aluseks olnud dokumendid lisatakse kriminaaltoimikusse.

[RT I 2004, 51, 359– jõust. 1.07.2004]

§9. Ökonoomsus

Keskmise päevasissetuleku arvutamiseks vajalike andmete kogumisel lähtub menetleja ökonoomsuse põhimõttest, vältides menetluse venimist ja hoidudes ülemäärastest kulutustest.

5. peatükk JÄRELEPÄRIMISE, TÕENDI JA TEATISE VORMISTAMINE

§10. Järelepärimine süüdistatava sissetuleku kohta

- (1) Menetleja esitab kirjalikult või elektrooniliselt määruse lisades 1 ja 2 esitatud vormi kohase järelepärimise süüdistatava sissetuleku kohta Maksu- ja Tolliametile, tööandjale, muule isikule või asutusele.
- (2) Järelepärimises märgitakse:
1) kuupäev ja registreerimise number;
2) järelepärimist esitava asutuse nimetus, menetleja ametinimetus, ees- ja perekonnanimi, telefoni ja faksi number ning elektronpostiaadress;
3) asutuse nimetus või isiku nimi, kellele järelepärimine esitatakse;
4) süüdistatava ees- ja perekonnanimi, elukoha aadress ning isikukood, selle puudumisel sünnikuupäev;
5) Maksu- ja Tolliametile esitatavas järelepärimises ka süüdistatava isiku abikaasa ees- ja perekonnanimi, elukoha aadress ning isikukood, selle puudumisel sünnikuupäev;
6) nõue esitada andmed süüdistatava tulumaksuga maksustatava tulu ja tulumaksu kohta;
7) aasta, mille kohta punktis 6 nimetatud andmed tuleb esitada, märkides Maksu- ja Tolliametile saadetavas järelepärimises, et kui nimetatud aasta andmeid ei ole, siis tuleb esitada sellele eelnenud aasta andmed või teatada, et andmeid ei ole;
8) viide «Kriminaalmenetluse seadustiku» (RT I 2003, 27, 166; 83, 558; 88, 590; 2004, 46, 329) § 220 lõikele 3, mis kohustab järelepärimise saajat andmeid esitama ja näeb ette järelepärimisele vastamise tähtaja.

- (3) Järelepärimisele kirjutab alla selle koostanud menetleja.

[RT I 2004, 51, 359– jõust. 1.07.2004]

§11. Tõend süüdistatava sissetuleku kohta

- (1) Maksu- ja Tolliameti, tööandja, muu isiku või asutuse tõend süüdistatava tulumaksuga maksustatava tulu ja tulumaksu kohta esitatakse kirjalikult või elektrooniliselt määruse lisades 3 ja 4 esitatud vormi kohaselt.
- (2) Tõendis märgitakse:

- 1) kuupäev ja registreerimise number;
- 2) tõendi väljastanud asutuse või tööandja nimetus või muu isiku nimi, tõendi koostaja ees- ja perekonnanimi, telefoni ja faksi number ning elektronpostiaadress;
- 3) süüdistatava ees- ja perekonnanimi, elukoha aadress ning isikukood, selle puudumisel sünnikuupäev;
- 4) järelepärimises märgitud aastal süüdistatava tulumaksuga maksustatava tulu ja tulumaksu suurus kroonides Maksu- ja Tolliameti andmetel või süüdistatava tulumaksuga maksustatavate väljamaksete ja tulumaksu suurus kroonides tööandja, muu asutuse või isiku andmetel;
- 5) kui teatise esitab Maksu- ja Tolliamet, märgitakse tõendis esitatud andmete alusena vastav tuludeklaratsioon või registrikanne; kui tõendi esitab tööandja, muu asutus või isik, märgitakse alusena palgaleht, isiku kontokaart või muu raamatupidamisdokument;
- 6) kui järelepärimises märgitud aasta kohta andmed puuduvad, esitatakse tõendis eelmise aasta andmed või märgitakse, et andmeid ei ole;

(3) Tõendile kirjutab alla selle koostanud Maksu- ja Tolliameti või muu asutuse töötaja, tööandja või tõendit esitav muu isik.

[RT I 2004, 51, 359– jõust. 1.07.2004]

§12. Teatis süüdistatava keskmise päevasissetuleku ja elatustaseme kohta

(1) Paragrahvis 11 ettenähtud tõendi või süüdistatava elatustaset iseloomustavate andmete põhjal koostab uurija kirjaliku teatise süüdistatava keskmise päevasissetuleku ja elatustaseme kohta. Kui prokurör või kohtunik seda vajalikuks peab, võib ta koostada teatise ise. Teatis koostatakse määruse lisas 5 esitatud vormi kohaselt.

(2) Teatises märgitakse:

- 1) süüdistatava ees- ja perekonnanimi;
- 2) aastanetosissetuleku leidmiseks väljanõutud andmete esitaja nimetus;
- 3) keskmise päevasissetuleku arvutamise aluseks olev aasta ja süüdistatava aastanetosissetuleku suurus kroonides;
- 4) päevasissetuleku suurus kroonides, mis on arvatud aastanetosissetulekust vastavalt § 7 lõigetele 2 ja 3;
- 5) süüdistatava ülalpeetavate arv ning § 7 lõike 3 punktist 1 tuleneva mahaarvamise suurus protsentides ja kroonides;
- 6) paragrahvi 7 lõike 3 punktis 2 nimetatud juhul süüdistatava võla suurus ning sellest tulenev päevasissetulekust mahaarvamise suurus protsentides ja kroonides;
- 7) mahaarvamine päevasissetulekust elamiseks hädavajalike kulude katmiseks vastavalt § 7 lõike 3 punktile 3;
- 8) punktides 5–7 nimetatud mahaarvamiste summa kroonides;
- 9) keskmise päevasissetuleku suurus kroonides.

(3) Kui süüdistatava elatustase ilmselt ei vasta tema tegelikule sissetulekule, kirjeldatakse kriminaalmenetluses tuvastatu ning täiendavalt kogutud tõendite põhjal lühidalt süüdistatava elatustaset.

(4) Teatisele kirjutab alla selle koostanud menetleja.

§13. Elektrooniliselt esitatud järelepärimise, tõendi ja teatise vormistamine

(1) Elektrooniliselt esitatud järelepärimisele, tõendile ja teatisele peab olema lisatud digitaalallkiri. Digitaalallkirja kasutatakse «Digitaalallkirja seaduses» (RT I 2000, 26, 150; 92, 597; 2001, 56, 338; 2002, 53, 336; 61, 375) ja teistes õigusaktides ettenähtud korras.

(2) Järelepärimise, tõendi ja teatise vormistamisel on elektrooniline asjaajamine võrdsustatud kirjaliku asjaajamisega.

6. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§-d 14. ja 15.[käesolevast tekstist välja jäetud]

Vabariigi Valitsuse 13. augusti
2002. a määruse nr 264
«Keskmise päevasissetuleku arvutamise,
keskmisest päevasissetulekust mahaarvamiste
tegemise, elatustaseme väljaselgitamise ning
keskmise päevasissetuleku arvutamiseks
ja elatustaseme väljaselgitamiseks
vajalike andmete väljanõudmise,
esitamise ja vormistamise kord»
lisa 1

JÄRELEPÄRIMINE ISIKU MAKSUSTATAVA TULU KOHTA

Teie: .....

Meie: .....

Asutuse nimetus, kellele järelepärimine esitatakse:

.....

Palun teatage juurdelisatud blanketil alljärgneva isiku

Nimi	Isikukood või sünnikuupäev
Aadress	

kelle abikaasa on

Nimi	Isikukood või sünnikuupäev
Aadress	

maksustatav tulu pärast tulumaksu mahaarvamist ..... aastal.

Kui Teil nimetatud aasta andmeid ei ole, palun esitage sellele eelnenud aasta andmed.

Kui ka eelnenud aasta kohta andmeid ei ole, siis palun teatage, et andmeid ei ole.

Vastamise tähtaeg:7 päeva järelepärimise saamisest.

Alus:«Kriminaalmenetluse seadustiku» § 220lõiked 1-3:

"(1) Uurija nõuab enne eeluurimise lõpuleviimist Maksuametilt või vajaduse korral tööandjalt või muult isikult või asutuselt välja kahtlustatava või süüdistatava keskmise päevasissetuleku arvutamiseks vajalikud andmed.

(2) Prokurör ja kohus võivad vajaduse korral nõuda keskmise päevasissetuleku arvutamiseks täiendavaid andmeid.

(3) Isik või asutus, kellelt menetleja on nõudnud keskmise päevasissetuleku arvutamiseks andmeid, peab järelepärimisele vastama selle saamisest alates seitsme päeva jooksul."

Järelepärimise esitaja:

Asutuse nimetus		Menetleja ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi	
Telefon	Faks	Elektronpost	
Kuupäev	Allkiri		

[RT I 2004, 51, 359– jõust. 1.07.2004]

Vabariigi Valitsuse 13. augusti
2002. a määruse nr 264
«Keskmise päevasissetuleku arvutamise,
keskmisest päevasissetulekust mahaarvamiste
tegemise, elatustaseme väljaselgitamise ning
keskmise päevasissetuleku arvutamiseks
ja elatustaseme väljaselgitamiseks
vajalike andmete väljanõudmise,
esitamise ja vormistamise kord»
lisa 2

JÄRELEPÄRIMINE ISIKULE TEHTUD VÄLJAMAKSETE KOHTA

Teie: .....

Meie: .....

Asutuse nimetus või isiku nimi, kellele järelepärimine esitatakse:

.....

Palun teatage juurdelisatud blanketil alljärgnevale isikule

Nimi	Isikukood või sünnikuupäev
Aadress	

tehtud tulumaksuga maksustatavate väljamaksete summa pärast tulumaksu mahaarvamist ..... aastalvõi teatage, et selliseid väljamakseid ei ole tehtud.

Vastamise tähtaeg: 7 päeva järelepärimise saamisest.

Alus: «Kriminaalmenetluse seadustiku» § 220 lõiked 1-3:

"(1) Uuriija nõuab enne eeluurimise lõpuleviimist Maksuametilt või vajaduse korral tööandjalt või muult isikult või asutuselt välja kahtlustatava või süüdistatava keskmise päevasissetuleku arvutamiseks vajalikud andmed.

(2) Prokurör ja kohus võivad vajaduse korral nõuda keskmise päevasissetuleku arvutamiseks täiendavaid andmeid.

(3) Isik või asutus, kellelt menetleja on nõudnud keskmise päevasissetuleku arvutamiseks andmeid, peab järelepärimisele vastama selle saamisest alates seitsme päeva jooksul."

Järelepärimise esitaja:

Asutuse nimetus		Menetleja ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi	
Telefon	Faks	Elektronpost	
Kuupäev		Allkiri	

[RT I 2004, 51, 359– jõust. 1.07.2004]

Vabariigi Valitsuse 13. augusti
2002. a määruse nr 264
«Keskmise päevasissetuleku arvutamise,
keskmisest päevasissetulekust mahaarvamiste
tegemise, elatustaseme väljaselgitamise ning
keskmise päevasissetuleku arvutamiseks

TÕEND ISIKU MAKSUSTATAVA TULU KOHTA

Teie: .....

Meie: .....

Kellele esitatakse (täidab järelepärimise saatja):

Asutuse nimetus	Menetleja ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi
Aadress	

Vastuseks Teie järelepärimisele teatame, et

Nimi	Isikukood või sünnikuupäev
Aadress	

esitas ..... aastal **tuludeklaratsiooni** (mittevajalik maha kriipsutada)

A. üksinda

B. koos abikaasaga

ja tuludeklaratsiooni andmed on sellised:

A. Isiku üksi deklareeritud tulu pärast tulumaksu mahaarvamist ..... krooni.

B. Isiku koos abikaasaga deklareeritud tulu ümberarvestatuna tuluks, mille isik oleks saanud üksinda pärast tulumaksu mahaarvamist: ..... krooni.

C. Isik ..... aastal tuludeklaratsiooni ei esitanud.

Alus (tuludeklaratsiooni või maksuregistri kande nimetus, number ja kuupäev):

.....

Tõendi esitaja:

Asutuse nimetus	Koostaja ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi		
Telefon	Faks	Elektronpost	
Kuupäev	Allkiri		

Vabariigi Valitsuse 13. augusti
2002. a määruse nr 264
«Keskmise päevasissetuleku arvutamise,
keskmisest päevasissetulekust mahaarvamiste
tegemise, elatustaseme väljaselgitamise ning
keskmise päevasissetuleku arvutamiseks
ja elatustaseme väljaselgitamiseks
vajalike andmete väljanõudmise,
esitamise ja vormistamise kord»

TÕEND ISIKULE TEHTUD VÄLJAMAKSETE KOHTA

Teie: .....
 Meie: .....

Kellele esitatakse (täidab järelepärimise saatja):

Asutuse nimetus	Menetleja ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi
Aadress	

Vastuseks Teie järelepärimisele teatame, et allnimetatud isikule

Nimi	Isikukood või sünnikuupäev
Aadress	

A. .... aastal tehtud tulumaksuga maksustatavate väljamaksete summa pärast tulumaksu mahaarvamist oli ..... krooni;

B. .... aastal tulumaksuga maksustatavaid väljamakseid ei tehtud.

Alus (palgaleht, isiku kontokaart või muu raamatupidamisdokument; selle nimetus, number ja kuupäev):

.....
 .....
 .....

Tõendi esitaja (asutuse puhul tõendi koostaja, ettevõtte puhul ettevõtte juht):

Asutuse või ettevõtte nimetus		Ametinimetus ning ees- ja perekonnanimi	
Telefon	Faks	Elektronpost	
Kuupäev		Allkiri	

Tõendi koostaja:

Ees- ja perekonnanimi	Allkiri
-----------------------	---------

Vabariigi Valitsuse 13. augusti
 2002. a määruse nr 264
 «Keskmise päevasissetuleku arvutamise,
 keskmisest päevasissetulekust mahaarvamiste
 tegemise, elatustaseme väljaselgitamise ning
 keskmise päevasissetuleku arvutamiseks
 ja elatustaseme väljaselgitamiseks
 vajalike andmete väljanõudmise,
 esitamise ja vormistamise kord»

**TEATIS SÜÜDISTATAVA KESKMISE PÄEVASISSETULEKU JA
ELATUSTASEME KOHTA**

1. Andmed süüdistatava ja aastanetosissetuleku andmete esitaja kohta:

Süüdistatava ees- ja perekonnanimi	
Aastanetosissetuleku leidmiseks väljanõutud andmete esitaja nimetus või esitajate nimetused	

2. Andmed päevasissetuleku arvutamise ja keskmise päevasissetuleku suuruse kohta:

Päevasissetuleku arvutamise aluseks olev aasta		a
Süüdistatava aastanetosissetulek või kui aasta kohta netosissetulekute andmete esitajaid oli mitu, siis netosissetulekute kogusumma kroonides antud aastal		kr
Päevasissetuleku suurus kroonides (üks neljasajandik aastanetosissetulekust või aastanetosissetulekute kogusummast)		kr
Mahaarvamine päevasissetulekust süüdistatava ülalpeetavate puhul kroonides (10% iga alaealise ülalpeetava kohta, kuid kokku mitte üle 30%)	Ülalpeetavate arv Mahaarvamise protsent Mahaarvamine päevasissetulekust	kr
Mahaarvamine kuni 20% võrra päevasissetulekust kroonides süüdistatava võlgadest lähtudes, kui süüdistatav tõendab, et tal on võlad, mis oluliselt vähendavad tema maksevõimet	Võla suurus Mahaarvamise protsent Mahaarvamise suurus	kr kr
Mahaarvamine päevasissetulekust 50 krooni võrra elamiseks hädavajalike kulude katmiseks	50 krooni	
Päevasissetulekust mahaarvamiste kogusumma		kr
Keskmise päevasissetuleku suurus (päevasissetulekust pärast mahaarvamiste kogusumma lahutamist saadud summa) kroonides		kr

3. Andmed süüdistatava elatustaseme kohta:

Süüdistatava elatustaseme lühikirjeldus (täidetakse juhul, kui süüdistatava elatustase ilmselt ei vasta tema tegelikule sissetulekule). Märgitakse kriminaalmenetluses tuvastatu ning täiendavalt kogutud tõendite põhjal lühidalt süüdistatava elatustaset iseloomustavad andmed	

4. Teatise koostaja:

Keskmise päevasissetuleku arvutamise, keskmisest päevasissetulekust mahaarvam...	Leht 11 / 12
Menetleja ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus	Allkiri

